

Toisen asteen koulutuksen tulosalueen talousarvio

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta (toimielin)

Toisen asteen koulutus (tulosalue)

Tilivelvolliset: sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet, sivistysjohtaja, lukion rehtori

Tulosityksiköt:

Lukio

Kansalaisopisto

Toiminta-ajatus

Tarjota ja tuottaa monipuolista ja laadukasta oppivelvollisuuden jälkeistä toisen asteen yleissivistävää sekä vapaan sivistystyön koulutusta Kiteellä ja Keski-Karjalassa.

TALOUSSUUNNITELMA 2025 - 2027

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kiteen lukion voimassa oleva opetussuunnitelma (LOPS21) astui voimaan 1.8.2021. Opetus- ja kulttuuriministeriössä on työn alla oppimisen tukea lukiokoulutuksessa koskevia lakimuutoksia. Opetushallitus tulee päivittämään näiden pohjalta oppimisen tuen osuudet lukiokoulutuksen opetussuunnitelmien perusteisiin, minkä jälkeen muutokset on tehtävä myös paikalliseen opetussuunnitelmaan. Oppimisen tuen osalta muutetun opetussuunnitelman on tarkoitus astua voimaan 1.8.2025. Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee hallitusohjelman mukaisesti myös lukiokoulutuksen rahoituksen uudistamista.

Tällä hetkellä voimassa olevassa ylioppilastutkinnon mallissa edellytetään viisi pakollista koetta. Kokeet sisältävät myös oppiainerajat ylittäviä tehtäviä. Ne voivat perustua lukion opetussuunnitelmassa kuvattuun laaja-alaisen osaamiseen, joita ovat hyvinvointiosaaminen, vuorovaikutusosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen, eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen. Laaja-alaisen osaamisen opettaminen ja arviointi edellyttää opettajien täydennyskoulutusta, samoin kuin tekoälyn pedagoginen käyttöönotto.

Opetushallituksessa on menossa taide- ja taitoaineiden lukiodiplomien kehittämistyö. Suunnitteilla on tarjota syksystä 2029 alkaen ylioppilaskokelaille mahdollisuuden korvata yksi pakollisista ylioppilaskokeista taide- ja taitoaineiden (musiikki, kuvataide, liikunta) kokeella. Vuosina 2026–2027 lukion opetussuunnitelmia tullaan muuttamaan, mikäli taide- ja taitoaineiden ottaminen mukaan ylioppilastutkintoon etenee suunnitelmien mukaisesti. Yliopistot ja ammattikorkeakoulut ottavat käyttöä uuden todistusvalintamallin vuodesta 2026 alkaen. Uuden ylioppilastutkintoarvosanojen pisteityksen on tarkoitus vähentää lukiolaisten stressiä ja antaa lukiolaisille nykyistä paremman mahdollisuuden keskittyä itseä kiinnostaviin oppiaineisiin.

Kiteen kaupungin strategiassa koulutusperäisen maahanmuuton edistäminen on nostettu yhdeksi tavoitteista. Kiteen lukio osallistuu vuonna 2025 Finest Future -ohjelmaan. Finest Future ylläpitää kansainvälistä hakijaportaalia ja tekee suomalaista lukiokoulutusta tunnetuksi erityisesti Aasian maissa. Vuoden 2025 aikana Erasmus+ akkreditointi helpottaa kansainvälisten kouluvaihtokurssien ja leirikoulujen järjestelyjä. Päämäärätietoisien harrastamisen ja opiskelun yhteensovittamisen helpottamiseksi Kiteen lukio mahdollistaa urheilijoille liikuntapainotuksen valitsemisen yhteistyössä paikallisten urheiluseurojen kanssa.

Seudullista yhteistyötä jatketaan Kiteen lukion ja Tohmajärven lukion kesken entisessä mittakaavassa. Ammatillisten opintojen ja ylioppilastutkinnon eli ns. kaksoistutkinnon suorittajien määrä on vähentynyt viime vuosina.

Kiteen kaupunkistrategiassa on Ihmiset ja yhteisö –pääteeman yhdeksi strategiseksi toimenpiteeksi määritelty kansalaisopiston palveluiden kehittäminen. Kansalaisopisto on kunnassa yksi hyvinvointipalveluja järjestävä taho, joka tarjoaa kuntalaisille monipuolisia sosiaalisen vuorovaikutuksen mahdollisuuksia harrastaa ja elää aktiivisesti.

Suunnitelmakauden aikana tarjotaan mahdollisimman monille kuntalaisille mahdollisuus osallistua kansalaisopiston kursseille tarjoamalla kurssimaksuhelpotuksia. Työttömille työnhakijoille ja heidän lapsilleen tarjotaan edelleen 50 % alennus kurssimaksuista. Senioreille ja maahanmuuttajille haetaan opintoseteliavustusta, mikäli Opetushallitus edelleen tarjoaa erillistä valtionosuusmäärärahaa.

Keväällä 2024 toteutetaan asiakaskysely, jonka tulosten pohjalta kansalaisopiston palveluja kehitetään.

Valtionvarainministeriö esittää vuoden 2024 talousarvioesityksessään, että kansalais- ja työväenopistojen valtionosuutta lasketaan 12,5 miljoonaa euroa. Supistukset kohdennettaisiin suoritteisiin eli valtionosuustunteihin. Mikäli esitys hyväksytään, pienenevät Keski-Karjalan kansalaisopiston valtionosuustuntimäärä sekä -korvaus seuraavana vuotena 2024. Valtion tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti nostaa opiskelijoiden omavastuuosuutta, mikä tarkoittaa korkeampia kurssimaksuja. Valtionosuustuntimäärän supistus vaikuttaa myös kansalaisopiston koulutustarjonnan laajuuteen.

TALOUSARVIO 2025

Lukion perustehtävä on oppimisen edistäminen, minkä vuoksi opetukseen käytetään suurin osa talousarvion menoista. Suurimmat menoerät ovat henkilöstökulut (n. 70 %), tila- ja pääomavuokrat (n. 15 %) sekä ruokailu (n. 8 %). Ruokapalveluiden siirryttyä Polkka Oy:lle koululounaiden kustannukset ovat kasvaneet (nousu 80 % vuoteen 2022 verrattuna). Oppivelvollisuuden laajenemisen takia lisääntyneiden oppimateriaali- ja laitekustannusten kattamiseksi opetusryhmien kokoa kasvatetaan. Yhteistyö Tohmajärven lukion kanssa parantaa kustannustehokkuutta pienten valintamäärien valtakunnallisten valinnaisten opintojen opettamisessa etäopetusohjelmia hyödyntäen tai lähiopetusta tarjoten.

Suurimmat menoerät kansalaisopiston talousarviossa ovat henkilöstökulut (n. 70 %), sisäiset ja ulkoiset toimitilavuokrat (14 %) ja palvelujen ostot (14 %) (mm. tuntiopettajien matkakorvaukset, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut ja ICT-palvelut sekä koneiden ja laitteiden vuokrat).

Kansalaisopiston kurssimaksujen korotustarvetta tarkastellaan lukuvuodeksi 2024–2025 yleisen kustannustason nousun sekä valtionosuusmäärärahan supistumisen vaikutuksien perusteella.

Sitovat toiminnan tavoitteet:

SIVISTYS- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA		
IHMISET JA YHTEISÖT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Ehkäisemme syrjäytymistä ja yksinäisyyttä: tuemme ja mahdollistamme järjestöjen ja yhdistysten matalan kynnyksen toimintoja ja kehitämme kansalaisopiston palveluja.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Kansalaisopisto	Kansalaisopiston koulutustarjonnan järjestäminen sekä taajamissa että haja-asutusalueilla tavoittaen mahdollisimman monta asukasta toiminta-alueella.	Kursseille osallistuvien määrä / Kiteen asukasluku. Tavoitetaso 10 %.
Kansalaisopisto	Kurssimaksujen verkkomaksupalvelun mahdollinen käyttöönotto.	Selvitetään kurssimaksujen verkkomaksupalvelun käyttöönotto. Toteutetaan mahdollisuuksien mukaan syksyllä 2025.

Strateginen toimenpide:		
<i>Vaikutamme väestörakenteeseen: tuemme koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa, markkinoimme kaupunkia muuttajille, edistämme koulutus- ja työmahdollisuuksien rakentumista ja kaavoitamme houkuttelevasti.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Lukio	Tiedotamme Kiteen lukiosta kansainvälisille opiskelijoille muun muassa osallistumalla Finest Future -toimintaan.	Lukion aloittavien maahanmuuttajaopiskelijoiden määrä. Tavoitetaso: syksyllä 2025 lukion aloittaa vähintään 12 uutta maahanmuuttajaopiskelijaa.
Strateginen toimenpide:		
<i>Ehkäisemme syrjäytymistä ja yksinäisyyttä: tuemme ja mahdollistamme järjestöjen ja yhdistysten matalan kynnyksen toimintoja ja kehitämme kansalaisopiston palveluita.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Lukio	Ehkäisemme nuorten syrjäytymistä ja opintojen keskeytymistä tukemalla nuoria ohjauksellisin ja opiskelu-huollollisin keinoin lukio-opintojen aikana.	Oppivelvollisuuden keskeyttäneiden määrä. Tavoitetaso: vuoden 2025 aikana 0 hlöä keskeyttää oppivelvollisuuden suorittamisen.

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto, kansalais-opisto	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Kurssilaisten määrä	2 107	2 000	2 000	2 000	2 000
Kurssien lukumäärä	210	200	200	200	200
Netto-opiskelijat	1 026	1 100	1 050	1 050	1 050
Valtionosuustuntimäärä	4 298	3 800	n. 3 700	n. 3 700	n. 3 700
Laajuustieto, lukio	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Lukion opiskelijamäärä	151	145	150	140	140
Lukion kurssimäärä	230	220	230	220	220

Toisen asteen koulutuksen projektit

Kansalaisopiston Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
Opintoseiteli 2025–2026	Keski-Karjalan kansalaisopisto	lv. 2025–2026	Eläkkeellä olevien osallistumiskynnyksen madaltaminen kurssimaksualennuksen avulla.
Lukion Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
Laadukas lukiokoulutus Kiteellä ja Tohmajärvellä	Kiteen kaupunki	19.12.2022-31.1.2025	Lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuusohjelman edistäminen

330					
Toisen asteen koulutus	TP 2023	Muutettu TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	271 171	220 000	211 982	211 982	211 982
Toimintakulut	-2 231 028	-2 365 155	-2 357 137	-2 357 137	-2 357 137
* Toimintakate	-1 959 857	-2 145 155	-2 145 155	-2 145 155	-2 145 155
* Valtuuston nähden sitovataso					